

Beddingstrand 26 feb -19

Besöksrapport från två ridskoleanläggningar i Trelleborgs kommun.

Jag har besökt ridanläggningarna på Brosjödalen och på Kyrkoköpinge måndagen den 25 februari tillsammans och på uppdrag av Sten Jönsson, Wihlborg byggledning och Martin Wedin Hansson, K&F samt representanter från respektive ridklubb.

Under besöket hade vi en dialog om föreningens nuvarande situation samt önskemål och planer för framtiden. Det framgick under möten att föreningarna och K&F har samförstånd av vilken verksamhet som ska bedrivas på anläggningarna.

Vidare diskuterades vilka begränsningar/hinder anläggningarna har och hur det påverkar nuvarande och planerat verksamhet.

Det var glädjande att vara med i en konstruktiv dialog om vilka förbättringsåtgärder som önskas och behövs för att anläggningarna blir mer attraktiva för besökare och mer ergonomiska för dom som arbetar med verksamheten. Båda delarna bidrar och ger möjligheter till en mer hållbar och långsiktig verksamhet.

Erfarenheten har visat att en konstruktiv dialog i planeringsfasen mellan beställaren (i detta fall K&F) och brukaren (föreningen) ger dom bästa förutsättningarna för en lyckat satsning. Jag har lämnat dokumentation och checklistor till Martin som kan vara till god hjälp i sådan dialog.

### Mina reflektioner från besöken

#### Allmänt

Det är kännetecknande för ridsporten att man är mycket mån om sina hästar och att deras väl går alltid i första hand. Man är mycket kreativ för att hitta dom mest ekonomiska lösningarna och man gör ofta avkall på många andra områden.

Den goda viljan som den ideella styrelsen besitter för att lösa utkomna problem skuggas ofta av avsaknad av kunskap om t.ex långsiktiga underhållsplaner för fastigheten. Det kan man tyvärr se på båda anläggningarna i eftersatt underhåll på många delar av fastigheten.

En del av upprustningsarbetet bör vara att gemensamt (fastighetsägaren och brukaren) ta fram en underhållsplan för fastigheten där ansvarsfördelning för fastighetsunderhåll preciseras mellan parterna.

Olikt från de flesta andra idrotter får ridsport föreningarna ansvara för fastighetsunderhåll, vilket tar mycket av föreningarnas ekonomiska resurser men även viktiga resurser från föreningens ändamål - ungdomsidrott och fritidsaktiviteter.

### Personal

På båda anläggningarna finns mycket att önska för personalutrymmen – som knappt fyller arbetsmiljölagens krav. Det saknas vilorum, personalkök/matsal, omklädningsrum för båda könen och duschar och toaletter för personalen.

I arbetsmiljön finns det en del moment som är mindre ergonomiska och i vissa fall utsätts personalen för onödig risk. Många av dessa brister går säkert att åtgärda utan stora investeringar, men behöver arbetas igenom tillsammans med verksamheten.

### Besökare

Utrymmen för besökare är bristfälliga med få toaletter och avsaknad av omklädningsrum för dom aktiva. Tillgängligheten för personer med olika funktionsnedsättningar behöver förbättras för att fylla dagens krav. Ett exempel som jag noterade var personliften på Brosjödalen som mest troligt saknar CE – märkning och bör därför inte användas till det ändamålet.

Köket i cafeterian har svårt att fylla dagens hygienkrav som cafeteria.

Dom besökta ridanläggningarna har svårt att hävda sig i jämförelse med andra idrottsanläggningar.

### Stallmiljö

I stallmiljön finns det en del att arbeta med. Där skiljer sig behoven något och jag beskriver det mer för varje anläggning:

#### Brosjödalen

Har bra huskroppar som fyller sin funktion. Ridhusen är väldimensionerade, även om man kan fundera på att förlänga ”lilla” ridhuset med ytterligare 20m för att öka användningsmöjligheterna. Underlaget är nytt och välskött. Däremot är det en del brister med bevattningsanordningen och elinstallationen enligt uppgift. Belysningen är av en äldre modell och här finns det nya, mer energieffektiva armaturer att föredra i båda ridhusen. Fastigheten har stora tak som lämpar sig till solceller. Det finns möjlighet att skapa en ”energi neutral” idrottsanläggning.

Det är tydligt att man har under åren ”lappat och lagat” efter bästa förmågan. En del installationer är placerade på ett sätt som ökar olycksrisken för dom aktiva och/eller hästarna och bör åtgärdas. Förvaringsutrymmen i stallet är oisolerade och med dålig ventilation. Många värms idag upp med hjälp av olika värmefläktar, vilket är både dyrt och medför ett ökat brandrisk.

Det finns delar av golvet som bör läggas om (t.ex spolspiltan). Stallet saknar en ordentlig hovslagarplats, vilket ökar olycksrisken i stallet.

Hantering av foder och strö kräver en hel del kraft och i vissa moment gör man onödigt tunga lyft. Det är t.ex riskfyllt att ta ner halm från loftet pga trånga utrymmen och man bär vatten till vissa hästar med vattenkannor (det kan bli flera hundra liter dagligen under sommar tid).

Logistiken för ridskoleverksamheten fungerar bra, även om det finns ett par trånga ställen där det finns olycksrisk. Det finns kända incidenter på dessa ställen.

Min bedömning är att man kan, med bra planering, göra många betydelsefulla förbättringsåtgärder i stallmiljön för en ”rimlig” kostnad. Här är det viktigt att ha brukaren med i planeringen för att hitta lösningar som är funktionella.



## Kyrkoköpinge

Anläggningen är något mer primitiv och har en del andra djurslag i sin verksamhet. Här finns en tillfälligt utplacerad barack som fungerar som klubbrum. Bredvid finns ett hus som används som stall för två hästar som bör byggas om helt. Den är i dagsläget inte lämplig som stall enligt min mening.

Stora stallbyggnaden ser bättre ut och ser ut som väl fungerande stall. Stallinredningen ser ut att vara ett "hemmabygge". Det finns stora delar av inredningen som ser ut att ha passerat sin "bäst före" datum länge sedan. Gallermåttan ligger i vissa fall utanför dom tillåtna måtten. Enligt min bedömning bör man byta ut hela den befintliga stallinredningen.

Gödselhanteringen/gödselstaken är godkänt av miljöförvaltningen enligt uppgift. Jag är dock tveksam om den är korrekt uppfört.

Man förvarar en del halm på loftet, dock är det osäkert om loftgolvet är dimensionerat för större lass. Vissa partier av loftgolvet är fuktskadade och det finns risk för ras.

Förvaringsutrymmen behöver uppräschning (vissa delar räcker det med att bara städa).

Byggnaden som fungerar som ridhus idag är i minsta laget och fyller inte SvRFs rekommendationer.

Många av bristerna på anläggningen kan åtgärdas genom att bygga ett helt ny ridhus som fyller dagens måttrekommendationer. I den nya byggnaden har man möjlighet att placera utrymmen för besökare och ev personal. Det skulle förbättra både säkerheten, trivseln och attraktiviteten på anläggningen.

Föreslagna åtgärder innebär större kostnader och det viktigt att brukaren har viljan och realistiska möjligheter (tydlig verksamhetsplan och ekonomisk kalkyl) att bedriva en verksamhet som behövs för att motivera investeringen från kommunens sida.

## Slutsats

Det är glädjande att Trelleborgs kommun vill satsa på ridsportens utövare. Ridsport är en idrott och fritidssysselsättning för många i alla åldrar och bidrar effektivt till folkhälsan. Ridsportens särarter tillhör att utövarna är från 6 till 85 år vilket gör att flera generationer kan idrotta tillsammans oavsett kön.

Att rusta befintliga anläggningar till modern standard för idrottsanläggningar ger fler möjlighet att utöva sin idrott. Det ger också möjlighet till större variationer i verksamheternas inriktning, vilket bör locka fler att aktivera sig.

## I Beddingestand

  
Markku Söderberg

Ordf för Ridskole- och utbildningssektionen, Svenska Ridsportförbundet  
Verksamhetschef, Lunds Civila Ryttaförening